

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างประเพณีครอบครัว ความผูกพันในครอบครัว กับความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ประชากรที่ศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4-6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 แห่ง จำนวนนักเรียน 3,621 คน และนักเรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (กศน.) ชั้นมัธยมศึกษา 4-6 จำนวน 1 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 1,300 คน รวมทั้งนักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2553 ทั้งหมด 3 แห่ง จำนวนนักเรียน 9,059 คน รวมประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 13,980 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีอายุ ระหว่าง 15-19 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4-6 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ และสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (กศน.) รวมทั้งนักเรียนอาชีวศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยสังกัดสำนักงานกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 389 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2550) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยศึกษาระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2553 ซึ่งมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีภูมิลำเนาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ตามข้อมูลทะเบียนราษฎรไม่น้อยกว่า 6 เดือน นับถึงวันเก็บข้อมูล)

2. พักอาศัยอยู่กับบิดา/ มารดา/ บิดา-มารดาเลี้ยง/ บิดา-มารดานุญกรรม หรือญาติพี่น้องที่มีสายสัมพันธ์ทางโลหิต

3. ยินดีเข้าร่วมในการวิจัย

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2550) คือ

$$n = N / (1 + Ne)^2$$

N = ขนาดของประชากรที่ศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0.05

แทนค่า Minimum sample size

$$n = 13,980 / (1 + 13,980 (0.05)^2)$$

$$= 388.9 \text{ คน}$$

ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 389 คน

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากทุกโรงเรียนจำนวน 8 แห่งที่ตั้งในเขตอำเภอเมือง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling Technique) มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ในโรงเรียนแต่ละแห่ง สุ่มเลือกห้องเรียนตามลำดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ลำดับชั้นละ 1 ห้อง ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 และนักเรียนอาชีวศึกษา ชั้นปีที่ 1-3 รวมทั้งหมด 24 ห้องด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยทำรายชื่อห้องแล้วจับฉลากแบบไม่แทนที่

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างเลือกนักเรียนในแต่ละห้องที่สุ่มได้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยทำรายนามนักเรียนชายหญิงในแต่ละห้องแล้วจับฉลากแบบไม่แทนที่ ตามสัดส่วนเท่า ๆ กัน

ซึ่งเมื่อรวมขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าด้วยกันจะเท่ากับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้พอดี รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

สถานที่	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย	1,604	51
2. จอมสุรางค์อุปถัมภ์	1,243	34
3. อยุธยาอนุสรณ์	723	27
4. ปากกรานวิทยา	51	6
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอยุธยา	4,348	117
6. วิทยาลัยเทคนิคอยุธยา	3,604	91
7. วิทยาลัยการต่อเรือ	1,107	28
8. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1,300	35
รวม	13,980	389

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอน ซึ่งแบบสอบถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ ชั้นปีที่ศึกษา เพศ อายุ ศาสนา ลำดับที่เกิด จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพการสมรส ของบิดามารดา ปัจจุบันพักอาศัยกับผู้ใด ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และรายได้ต่อปีของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็น ลักษณะคำถามปลายเปิดและให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเพณีครอบครัว (Family Rituals Questionnaires) เป็นแบบสอบถามการรับรู้ของวัยรุ่นเกี่ยวกับ กิจกรรมที่ครอบครัวได้ปฏิบัติ ร่วมกัน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ โดยผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามประเพณีครอบครัวของ Fiese and Kline (1993) ตามแนวคิดของ Wolin and Bennett (1984) ประกอบด้วยข้อความ 40 ข้อ แบ่งเป็น 5 วาระโอกาส ดังนี้

1. การรับประทานอาหารมื้อเย็น (Dinner Time) หมายถึง การรับประทานอาหารมื้อเย็นร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

2. กิจกรรมในวันหยุดสุดสัปดาห์ (Weekends) หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุดสุดสัปดาห์ของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

3. กิจกรรมการเฉลิมฉลองร่วมกันประจำปีและการฉลองเนื่องในโอกาสพิเศษ (Annual Celebrations and Special Celebrations) หมายถึง การจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสครบรอบปี เช่น ทำบุญวันเกิด การรับพระราชทานปริญญา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

4. กิจกรรมวันหยุดสำคัญทางศาสนา (Religious Holiday) หมายถึง กิจกรรมที่สมาชิกครอบครัวทำร่วมกันเนื่องในโอกาสวันหยุดสำคัญทางศาสนา เช่น ทำบุญประเพณีสงกรานต์ ทำบุญวันออกพรรษา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

5. กิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and Ethic Traditions) เช่น พิธีโกนจุก บวชนาค ขึ้นบ้านใหม่ งานเผาศพ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

วิธีการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน

การประเมิน แบ่งเป็น ประเมินด้านการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมของประเพณีครอบครัว ในการตอบแบบสอบถามจะให้ผู้ตอบได้พิจารณาว่าตรงกับความเป็นจริงของครอบครัวมากที่สุด แล้วเลือกตอบตามระดับการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมของประเพณีครอบครัวของวัยรุ่น

การให้คะแนน

แบบวัดนี้ใช้มาตรประเมินค่า แบ่งเป็น 4 ระดับ แต่ละข้อคำถามจะมีคะแนน 0-3 คะแนน ทั้งหมด 40 ข้อคำถาม

จริงอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวเป็นจริงและตรงกับครอบครัวของวัยรุ่นมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวเป็นจริงและตรงกับครอบครัวของวัยรุ่นค่อนข้างมาก
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวไม่จริงหรือตรงกับครอบครัวของวัยรุ่นเพียงเล็กน้อย
ไม่จริงอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวไม่จริงและไม่ตรงกับครอบครัวของวัยรุ่นเลย

การให้คะแนน

จริงอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
จริง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
ไม่จริง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1
ไม่จริงอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	0

การแปลผลคะแนน

โดยการรวมผลคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และแบ่งคะแนนความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัว โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของ Best (1993) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงหมายความว่า มีความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวสูง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำ หมายถึง มีความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวต่ำ โดยเกณฑ์ในการประเมินความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวเป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.99 หมายถึง	มีความความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.99 หมายถึง	มีความความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 2.00-3.00 หมายถึง	มีความความเข้มแข็งของประเพณีครอบครัวอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความผูกพันในครอบครัว เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินการรับรู้ของวัยรุ่นต่อบรรยากาศความผูกพันในครอบครัว โดยลักษณะคำถามประกอบด้วย ความใกล้ชิดครอบครัว การรับรู้ถึงการเอาใจใส่จากครอบครัว ความพอใจในสัมพันธภาพของครอบครัว และความรู้สึกถึงการเป็นที่รักและต้องการของครอบครัว โดยใช้แบบสอบถามความผูกพันในครอบครัวตามแนวคิดของ Resnick et al. (1997) ที่แปลโดย พิสมัย นพรัตน์ (2543) แบ่งเป็น 12 ข้อคำถาม วิธีการตอบและเกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบตอบคำถามตรงกับความรู้สึกนึกคิดของตนเองมากที่สุด โดยแบ่งเป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยค่อนข้างมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยเล็กน้อย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อคำถามประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวก จำนวน 6 ข้อ และข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ 6 ข้อ

การให้คะแนน	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วยค่อนข้างมาก	4	2

เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยเล็กน้อย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนน

โดยการรวมคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับแล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีความผูกพันในครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.67 หมายถึง มีความผูกพันในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.68-5.00 หมายถึง มีความผูกพันในครอบครัวอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น เป็นการประเมินความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น โดยใช้แบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของ Grotberg (2003) ซึ่งดัดแปลงโดย นิตยา ตากวิริยะนันท์ (2550) มีทั้งหมด 25 ข้อคำถาม โดยลักษณะคำถามประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านแหล่งประโยชน์ภายนอก (I have...) ได้แก่ข้อคำถามที่ 1-9
2. ด้านความเข้มแข็งภายใน (I am...) ได้แก่ข้อคำถามที่ 10-17
3. ด้านทักษะสังคมและสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการแก้ปัญหา (I can...) ได้แก่ข้อคำถามที่ 18-25

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ โดยให้ผู้ตอบตอบคำถามตรงกับความรู้สึกนึกคิดของตนเองมากที่สุด โดยแบ่งเป็น จริงอย่างยิ่ง จริง ไม่จริงและไม่จริงอย่างยิ่ง

จริงอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวเป็นจริงและตรงกับตัวคุณมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวเป็นจริงและตรงกับตัวคุณค่อนข้างมาก

ไม่จริง หมายถึง ข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวไม่จริงหรือตรงกับตัวคุณเพียงเล็กน้อย

ไม่จริงอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวไม่จริงและไม่ตรงกับตัวคุณเลย

การให้คะแนน

จริงอย่างยิ่ง มีค่าคะแนนเท่ากับ 3

จริง มีค่าคะแนนเท่ากับ 2

ไม่จริง มีค่าคะแนนเท่ากับ 1

ไม่จริงอย่างยิ่ง มีค่าคะแนนเท่ากับ 0

การแปลผลคะแนน

โดยการรวมคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยรวม และรายด้าน แบ่งค่าคะแนนความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของ Best (1993) เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 0.00-0.99 หมายถึง มีความเข้มแข็งทางใจอยู่ในระดับต่ำ

คะแนน 1.00-1.99 หมายถึง มีความเข้มแข็งทางใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2.00-3.00 หมายถึง มีความเข้มแข็งทางใจอยู่ในระดับสูง

ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเครื่องมือทั้งหมด ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของวัยรุ่น แบบสอบถามประเพณีครอบครัว แบบสอบถามความผูกพันในครอบครัว และแบบสอบถามความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (รายนามแสดงในภาคผนวก ก) เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา โดยให้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (IOC) ได้เท่ากับ 1.00

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละชุด โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Coefficient Alpha Cronbach Method) หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประเพณีครอบครัว แบบสอบถามความผูกพันในครอบครัว และแบบสอบถามความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น เท่ากับ .94, .86 และ .87 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2553 (รายละเอียดดังแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ในการวิจัย ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัวและอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมชี้แจงกลุ่มตัวอย่างว่า คำตอบของแบบสอบถาม ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัย

เท่านั้น จะวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม และหากกลุ่มตัวอย่างไม่ประสงค์ที่จะตอบแบบสอบถาม สามารถปฏิเสธได้ โดยไม่มีผลเสียใดๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้วิจัยได้จัดทำใบยินยอมเข้าร่วมวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างนำไปให้ผู้ปกครอง/ผู้อุปการะโดยขอไปด้วยกฎหมายอนุญาตให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมวิจัยได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมกับแบบสอบถามและใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมและวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทำการศึกษา เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตดำเนินการศึกษาพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยไปประสานงานกับครูประจำชั้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และการเตรียมกลุ่มตัวอย่าง และแจ้งกำหนดการในการเก็บข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม
3. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามนัดหมาย โดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่าง และมีความยินยอมเข้าร่วมวิจัย แนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย แล้วแจกแบบสอบถามและอธิบายวิธีการตอบอย่างละเอียด โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามโดยไม่กำหนดเวลา ในระหว่างที่ทำแบบสอบถามผู้วิจัยอยู่กับกลุ่มตัวอย่างตลอดเวลา เพื่อเปิดโอกาสให้ซักถามได้เมื่อมีข้อสงสัย
4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จและส่งคืนแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ หากพบว่าแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างกลับไปทบทวนและตอบใหม่ จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวน
5. นำข้อมูลที่ได้อำนาจวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ประเพณีครอบครั้ว ความผูกพันในครอบครั้วและความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น โดยค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ประเพณีครอบครั้ว ความผูกพันในครอบครั้วและระดับความเข้มแข็งทางใจของวัยรุ่น โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ

เพียร์สัน (Person Product moment Correlation Coefficient) โดยพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร พิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) หรือค่า r ดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตยัณราทร, 2550)

$r = \pm 1.00$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
$r > .70$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับสูง
$r < .30$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
r มีค่าระหว่าง .30 - .70	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
$r = 0$	หมายความว่า	ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. วิเคราะห์ปัจจัยทำนายโดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple

Regression Analysis)